

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/35/2017
Identifikačné číslo spisu:	5315010055
Dátum vydania rozhodnutia:	15.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5315010055.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej V. N. a spol. pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“) a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. júna 2017 v Bratislave dovolanie obvinených V. N. a V. I., podané prostredníctvom obhajcov JUDr. Miroslava Stopku a JUDr. Ľubomíra Cisaríka z Advokátskej kancelárie JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2016, sp. zn. 1To/53/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinených V. N. a V. I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Čadca rozsudkom z 26. februára 2016, č. k. 1T/9/2015-770, uznal obvinenú V. N. za vinnú v bode 1/ z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona a obvineného V. I. za vinného v bode 1/ z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a v bode 2/ z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom v rozsudku.

Okresný súd za to uložil obvinenej V. N. podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, § 53 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 200 (dvesto) Eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený podľa § 54 ods. 3 Trestného zákona náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) dní.

U obvineného V. I. okresný súd podľa § 37 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko mal za to, že trest uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca z 3. decembra 2014, sp. zn. 2T/118/2013 je vzhľadom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia dostatočný.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú O. J. odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení V. N. a V. I., poškodená O. J. a prokurátor odvolania. Na verejnom zasadnutí konanom 23. augusta 2016 vzal nadriadený prokurátor podané odvolanie späť, čo vzala predsedníčka senátu Krajského súdu v Žiline uznesením z 23. augusta 2016, sp. zn. 1To/53/2016 na vedomie. O ostatných odvolaniach rozhodol Krajský súd v Žiline tak, že ich uznesením z 23. augusta 2016, sp. zn. 1To/53/2016, ako nedôvodné zamietol. Odvolací súd mal za preukázané naplnenie všetkých zákonných znakov skutkových podstát trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. V rozsahu vykonaného dokazovania sa stotožnil s vyhodnotením skutkového stavu. Výpovede poškodenej O. J. a svedkýň Z. J. a O. V. považoval za logické, presvedčivé, zrozumiteľné, vierohodné a pravdivé. Odvolací súd nezistil pochybenie ani pri ukladaní druhu a výmery trestu, resp. upustení od uloženia súhrnného trestu.

Proti uzneseniu podali obvinení V. N. a V. I., prostredníctvom zvolených obhajcov JUDr. Miroslava Stopku a JUDr. Ľubomíra Cisaríka z Advokátskej kancelárie JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., dovolanie. Dovolanie opreli o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného právneho ustanovenia.

V dovolaní argumentovali tým, že skutok sa nestal. Z výpovedí svedkov L. N., B. I., B. B. a V. Z. vyplýva, že v čase spáchania skutku sa obvinení nachádzali na chate a neskôr na oslave narodenín švagrinej. Pravdivosť ich tvrdení nepriamo potvrdzuje policajt a svedok W., ktorý uviedol, že ho poškodená J. v minulosti fyzicky napadla, ako aj skutočnosť, že poškodená bola na ošetrovaní až dva dni po tzv. incidente. Nepriamym dôkazom o tom, že sa skutok nestal, je aj výpoveď X. I., ktorá uviedla, že jej matka trpí hypoglykemickými záchvatmi a často padá zo schodov alebo v záhrade. Obvinení mali byť oslobodení spod obžaloby, preto dovolaciemu súdu navrhli napadnuté rozhodnutia zrušiť a okresnému súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súd prvého stupňa v súlade s § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Čadca.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Čadca vo vyjadrení konštatovala, že sudy nižšieho stupňa sa spravovali zásadou voľného hodnotenia dôkazov a v ich postupoch nedošlo k pochybeniu. V konaní sa nevyskytli relevantné okolnosti spochybňujúce dôkazy svedčiace v neprospech obvinených. Svedkovia nepotvrdili, že obvinení sa celý čas zdržiavali na chate. Svedkyňa I. okrem potvrdenia hypoglykemických záchvatov matky uviedla, že poškodená jej povedala o napadnutí zo strany obvinenej. Poškodená sa bála vychádzať z domu, preto išla na ošetrovanie až o dva dni. Zranenie poškodenej preukazuje znalecké dokazovanie. Vykonané dokazovanie neodôvodňovalo iné rozhodnutie vo veci, preto dovolaciemu súdu navrhla dovolanie obvinených podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvinenými V. N. a V. I. prostredníctvom obhajcov JUDr. Miroslava Stopku a JUDr. Ľubomíra Cisaríka z Advokátskej kancelárie JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Čadca, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvinených však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v

Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinení primárne namietali, že sa skutok nestal, čo je podporené svedeckými výpoveďami.

Dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd,

orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinení V. N. a V. I. spáchali skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, zo spáchania ktorých boli obvinení uznaní za vinných.

Obsahom dovolania obvinených bolo taktiež posudzovanie vykonaných dôkazov a polemizovanie so závermi súdov. Takéto námietky smerujúce k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvinených, svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nebol daný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvinených V. N. a V. I. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.